

Ptujski tednik

Štev. 9

Ptuj, dne 7. marca 1958

Letnik XL

Uprava in uredništvo Ptuj, Lackova ulica 8 — Telefon 156, NB Ptuj štev. 643-T-206 — Ure-
juje uredniški odbor — Odgovorni urednik Anton Bauman — Rokopisov ne vračamo — Tiska Mariborska tiskarna —
Cena 10 din — Letna naročnina 500 din, polletna 250 dinarjev

Razvoj družbenega samoupravljanja

Trikrat je bilo po vojni tako, da so predstavljale volitve v Zvezno ljudsko skupščino zra-
ven politične manifestacije, tudi posebna poglavja v družbenem in ekonomskem razvoju države.

Bilo je prvokrat konec leta 1945... Državljeni, oblečeni se v vojaške uniforme, so volili svo-
je predstavnike v skupščino, da tako potrdijo z Ustavo in drugi-
mi zakoni rezultate revolucije.

Štiri leta kasneje, v marcu 1950, so s parolo obrambe neod-
visnosti in utrjevanja novih poti v socialističnem razvoju, volili
drugič ljudsko skupščino.

In nazadnje, konec 1953. leta, so bile ponovne volitve, da bi se
bolj okrepi oblike demokracije in družbeno samoupravljanje. Ti
dve zadnji besedi sta dominirali v poslednji volilni kampanji in
zbrali na volitvah veliko večino državljansko Jugoslavije.

Tedaj so imele oblike družbe-
nega upravljanja že triletno tra-
dicio. Delavski sveti in upravni
odbori v gospodarskih podjetjih
so narekovali iste oblike samo-
upravljanja tudi v drugih po-
ročjih dejavnosti. Družbeno
upravljanje, direktno odločanje
proizvajalcev, se je praktično
razširilo na vse panoge aktivno-
sti. Dejstvo, da je danes povpre-
čno vsak dvajseti državljan član
enega izmed organov samoupra-
vljanja, dokazuje lep razvoj vse-
obsebnega samoupravljanja v tem-
lišenem razvoju. Dovolj bo, če
v potrditev tega navedemo samo
nekaj panog naših vsakdanjih de-
javnosti, v katerih je postalo
družbeno samoupravljanje neza-
menljiv zakon.

Železniški promet je bil tedaj
eden izmed redkih panog gospo-
darstva, v katerem še niso bili
postavljeni organi družbenega
upravljanja. V začetku leta 1954
je z uredbo zveznih organov
prišlo železniško osebo na novo
obliko delovanja: delavski sveti
in upravni odbori so prevzeli vso
odgovornost za nemoteno funk-
cioniranje in nadaljnji razvoj že-
lezniškega prometa.

PRIPRAVE NA VOLITVE V OBČINI LEŠJE

V nedeljo, 2. t. m., se je kan-
didat za republiškega poslanca
tov. Polidka Skrbil udeležila
občnega zbora SZDL v Koči-
cah, kjer se je z volivci pome-
nila o socialnih problemih v
kraju, o lokalnih potrebah in
možnostih lastne in občinske
pomoči za izboljšanje gospodar-
skih in zdravstvenih razmer.

KANDIDAT T. IVAN POTRČ IN T. LOJZKA STROPNIK MED VOLIVCI V HAJDINI, SELAH IN VIDMU

V nedeljo, 2. marca, so bila
tudi predvolilna zborovanja v
Hajdini, Selah in Vidmu. —
Prvega se je udeležil kandidat
tov. Ivan Potrč, zborovanj v
Selah in Vidmu pa tov. Lojzka
Stropnikova.

Kandidat tov. Ivan Potrč

Kandidatoma so volivci stav-
ljali predvsem domača gospo-
darska vprašanja, saj zanima
volivce tu kot tam, kako v bo-
doče urejati kmetijsko proiz-
vodnjo, da pridelki ne bodo le-
žali doma kot n. pr. krompir.

Povsod so navzoči tudi izja-
vili, da si želijo večkrat snide-
nja s kandidati in poznejšimi
poslanci, saj je vedno dovolj
problemov za razgovore.

Razvoj družbenega upravljanja
je zahteval enako spremembo tu-
di v drugih neproizvajalnih pa-
nogah in javnih službah. Nekatere
v polovici 1954. leta, je Zvezna
ljudska skupščina pripravila
Splošni zakon o univerzah. Od te-
ga trenutka dalje so univerze in
fakultete ustanove, zasnovane po
načelu družbenega upravljanja.
Devet mesecev kasneje izide Za-
kon o upravljanju šol. Osnovni
organ vseh šol je po tem zakonu
šolski odbor. Neposredno po tem
so približno v 20.000 šolah ob-
veznega šolanja, gimnazijah, stro-
kovnih šolah, šolah učencev v go-
spodarstvu in drugih, izvoljeni
šolski odbori. V teh sodelujejo
tudi predstavniki učencev.

Leta 1953 je bilo po svojih no-
vo izdanih aktih važno v razvoju
družbenega upravljanja. V prvi
polovici je izšel Zakon o ureditvi
občin in okrajev, ki ga prištevamo
med najvažnejše dokumente
našega razvoja. Razvijanje lokal-
ne samouprave po principu kom-
mun, je še bolj pospešilo direktno
udeležbo državljanov pri delu

organov ljudske oblasti. Prejšnje
izvršne odbore in poverjeništa
so zamenjali sveti ljudskih od-
borov občin in okrajev, v katerih
so državljani skupaj z izvoljeni-
mi odborniki postali organi de-
janskega odločanja. Do nedavnih
volitev je bilo samo pri okrajnih
več kot 800 svetov z 8044 člani.
V ObLO pa je prav gotovo 60.000
državljanov sodelovalo pri delu
posameznih svetov, v katerih se
rešujejo pomembni problemi ko-
mune.

V istem času so se razvile obli-
ke družbenega upravljanja tudi v
zdravstvenih ustanovah in so-
cialnem zavarovanju. Razen tega
pa tudi pri drugih prosvetnih,
znanstvenih in kulturnih institu-
cijah. Statistika je pokazala, da
sodeluje po vsej državi nekaj več
kot 7000 državljanov, kot člani
upravnih odborov zdravstvenih
ustanov. Prav tako tudi pri so-
cialnem zavarovanju, kjer sode-
lujejo tudi koristniki zavarova-
nja.

V vseh panogah so vlogo drž-
javnih organov prevzeli držav-

ljani po raznih oblikah družbe-
nega upravljanja. V letu 1955 in
1956 so izšli tudi predpisi, po ka-
terih so gledališča in ostale
scensko-umetniške ustanove, ra-
dio postaje itd., prešle na družbe-
no upravljanje.

Po masovni udeležbi zavzema-
jo pomembno vlogo tudi organi
upravljanja s stanovanjskimi
zgradbami. Že od začetka 1954.
leta, so vse zgradbe z več kot
dvema stanovanjima prešle v
upravljanje njihovih koristnikov.
Posebno v poslednjem času po-
stajajo stanovanjske skupnosti
osnovne organizacije, od katere
dejavnosti so odvisna mnoga
vprašanja njenih stanovalec.

Pomembno mesto v razvoju in
krepitvi družbenega upravljanja
javnega Kongresa delavskih sve-
tov. Proizvajalci, ki že sedem let
z velikim uspehom vodijo naše
gospodarstvo, dajejo vedno več-
je perspektive našemu razvoju
delavskega samoupravljanja in
družbenega upravljanja na sploš-
no.

M. E.

Odgovor tov. dr. Jožeta Potrča na vprašanja Radia Slovenija

O perspektivah naše bodoče skupščine

»Zvezna skupščina preteklega
sklisa se je začela razvijati v
enega najinteresnejših parla-
mentov Evrope. Omenil bom sa-
mo en edini zakon, ki je za nas,
pa tudi za svetovno delavsko gi-
banje, zgodovinskega pomena,
namreč zakon o delovnih razmer-
jih. Z njim se usklajajo proces
družbene preobrazbe pri nas.
Nov družbeni red, socializem in
socialistični proizvodni odnosi so
dobili svojo prvo izvršno zaka-
nito obliko. Ukinja se torej
mezdni sistem, ki je bil značilen
več ali manj za vso razredno
zgodovino človeštva. Po Marxu je
proletarec vsak, ki prodaja za
mezdno svojo ročno ali umno de-

lovno silo, torej ne samo indu-
strijski delavec, ampak tudi služ-
kinja, obrtniški delavec in name-
ščene, celo intelektualci. Malo
se menja na bistvu, ako jo pro-
daja privatnemu kapitalistu ali
državi, mezdni odnosi ostanejo
vendarle mezdni odnosi. Mezdni
odnos pa je definitivno odstra-
njen, ko prevzamejo delavci
upravljanje proizvodnih sredstev
in vsika dela izključno v svoje
roke. To se še nikjer ni izvršilo
do konca, tudi ta naš zakon je
le etapa na poti v socializem.

Od bodoče skupščine pričaku-
jem skokovit razvoj. Dejstvo je,
da kandidira mnogo novih, v jav-
nosti že znanih iniciativnih ljudi.
Pripravljeni sem, da bodo ti vnesli
še več iniciativ in borbe mnenj
z naprednimi tendencami v skup-
ščino in da iniciativa ne bo več
v toliki meri omejena samo na
Zvezni izvršni svet. Osnutek
skupščinskega poslovnika to na-
ravost nakazuje. Ni dvoma, da
bo prav posebno zaživele delo v
odborih, pa tudi v plenumu bo
bolj živahno. Danes imamo ved-
no širšo materialno bazo, zato bo
tudi več borbe, kako ta sredstva

izkoristiti čimbolj ekonomično in
pametno, t. j. v interesu vse
skupnosti. Mnogo več bo dalje
tudi drobnega in strokovnega de-
la, ker bo zahtevalo prihodnost
in potrpežljivost poslancev. Zdi se
mi, da se bo naša skupščina vse
hitreje pomajevala, saj nas je že
kar lepo število, ki bomo imeli
kmalu po 60 let in več in takrat
ni slabo prepustiti napornejši
delo mlajšim. To seve ne pome-
ni, vsaj če govorim za sebe, slo-
vo od političnega dela nasploh.
Nasprotno, zdi se mi, da bo delo
neposredno med množicami, na
primer v SZDL, v sindikatih, na
zdravstvenem in kulturno-pro-
svetnem področju zahtevalo ved-
no več izkušenih sil. Politično-
prosvetno in organizacijsko delo
bo še dolgo najpomembnejše
delo. Samo s politično borbo,
konkretno z napredno, sociali-
stično politiko lahko rešimo mir
in s tem človeštvo. Naša skup-
ščina ima že dobre in lepe zve-
ze s parlamenti vsega sveta, po-
litika aktivne koeksistence z vse-
mi narodi nam bo prinesla nov
ugled in priborila nove prijate-
lje.

Predvolilno zborovanje v Vitomarcih

Govoril je tov. Ivan Kranjčič

V nedeljo so Vitomarčani res
prijetno presenetili. Lepo šte-
vilo se jih je zbralo na predvo-
lilnem zborovanju. To pri njih ni
v navadi, saj so zbori volivcev
in sploh množični sestanki v Vi-
tomarcih vedno slabo obiskani.

Na zborovanje je prišel kan-
didat za republiškega poslanca to-
variš Ivan Kranjčič. Vitomarčani
so drugače vedno nezaupljivi in
redkobesedni proti obiskom iz
Ptuj, tokrat pa so kar kmalu
postali domači in zaupljivi do
svojega kandidata in se živahno
oglašali k diskusiji.

Po daljšem uvodnem govoru
kandidata tov. Kranjčiča se je
razvila diskusija o gospodarskih
vprašanjih, predvsem o vpraša-
njih, ki zadevajo volivce same.
Res, bilo je mnogo želja, vpra-
šanj in problemov, na katere je
bilo treba odgovoriti in jih raz-
jasniti.

Med najbolj perečimi je tako
imenovano »pesniško vpraša-
nje«, to je vprašanje regulacije
Pesnice.

Zivnoredja je poleg sadjarstva
druga najvažnejša gospodarska
panoga Slovenskih goric. Veliko
površino pesniških travnikov že
bo vsakem večjem naliivu po-
plavlja Pesnica, kar občutno
zmanjšuje kakovost krme. Po
mnenju domačinov v živinoreji
ni mogoče napredovati, dokler
se bo Pesnica nemoteno razlivala
čez svoje obrežje. Prirediti so
pripravljeni pomagati po svojih
močeh, seveda bodo potrebna še
ogromna finančna sredstva iz
okrajnega oziroma republiškega
proračuna.

Volivci so prosili kandidata

Za Dan žena — 8. marec — pošiljamo vsem delov-
nim ženam naših krajev tovariške čestitke

Kakor smo že prejšnji teden
predvideli, so v tem tednu dali
nove predloge za sestanek na
najvišji ravni. Sovjeti so se do-
slej trdovratno upirali predhod-
nemu sestanku zunanjih mini-
strov in prav v tem tednu so po-
ustili. Predlagali so predhodni
sestank, vendar naj bi takoj do-
ločili tudi datum sestanka na
najvišji ravni. Američani so ka-
kor po naročilu zavrnili predlog,
ki so ga sami ves čas ponujali.
Dulles je izjavil, da so sovjetski
predlogi nesprejemljivi.

Navdušenje, ki je bilo v za-
četku tedna, in prepričanje, da
bo prišlo do sestanka najbrž že
spomladi, je po nekaj dnevih
splahnelo. Ljudje so prišli zopet
na tisto točko, na kateri so bili
vedno.

Kaže, da Američani nočejo po-
hititi s sestankom, ker bi se radi
še prej pripravili in oborožili.
Gre namreč predvsem za ra-
ketno orožje, v katerem so Ame-
ričani na slabšem. Če se bodo
razgovarjali s predstavniki SZ,
se hočejo pogovarjati na enako-
pravni nogi ali celo tako, da
bodo močnejši. Zato zavlačujejo,
so neiskreni in zavračajo sovj-
jetske predloge, ki so bili včas-
ih njihovi.

Tuniška afera je v zadnjih
dneh tudi izgubila na svoji po-
membnosti ali točno rečeno, po-
sredovanje je zašlo v dolgotrajne
razgovore, iz katerih se trenutno
ne morejo izklopiti. Francozi in
Tunizijci vztrajajo na svojih sta-
liščih in čeprav se ameriški po-
srednik trudi, ne more omehčati
Gaillardovih pogledov. Britanci
so pri tem vprašanju zelo oprez-
ni in se nočejo vmešavati. Njihov
posrednik Beeley noče imeti z
Murphyjem neposredne stike in
če potujeta istočasno iz Londona,
potuje vsak s svojim letalom.

Zato pa je zadnje dni zelo za-
nimivo prizadevanje afriško-
azijskih držav v OZN. Sestavili
so posebno komisijo, ki naj bi
zbrala nove predloge za rešitev

Kandidat tov. Goršič med volivci

Kandidat za republiški zbor
LRS, član Izvršnega sveta LRS
tov. Goršič Milko je prejšnjo so-
boto, nedeljo in ponedeljek obis-
kal volivce na področju or-
moške in središke občine. V so-
boto je priredila razgovor s kan-
didatom središke mladinske or-
ganizacije, v nedeljo pa je bil
tov. Goršič med volivci pri Veliki
Nedelji ter v Lešnici. V poned-
eljek je obiskal volivce na Humu
pri Ormožu. Sestanki so bili
povsod dobro obiskani in so po-
tekali v prijetnem razgovoru, le
v Lešnici je uspelo enemu nav-
zočih speljati razpravo v smer
jadilovanja.

Prihodnjo soboto in nedeljo
bo kandidat tov. Goršič obiskal
še druge kraje na področju obeh
občin ter se razgovarjal z volivci
o perečih lokalnih in splošnih
ter zunanje-političnih vprašanjih.

Razglas

Oddelek za gospodarstvo Ob-
činskega ljudskega odbora Ptuj
poziva vse vrtničarje, ki želijo v
letu 1958 še nadalje koristiti vr-
tove, kakor tudi tiste, ki želijo na
novo dobiti vrtove, da se prijavijo
do 13. marca 1958 na Občinskem
ljudskem odboru v Ptuj, Srbsk.
trg št. 1, soba št. 22, II. nadstr.

Kdor se do določene roke ne
bo prijavil, ne bo mogel dobiti
vrta, čeprav ga je preteklo leto
koristil.

Ob tej priložnosti bo govorila
volivcem tega dela Haloz kan-
didatinja tov. Zalika Drožina.

Vse množične organizacije

Gospodarstvo

Ob občnem zboru KZ Lovrenc

Lani nad 73 milijonov prometa

Preusmeritev na nove kulture

V četrtek, 27. februarja 1958, je imela Kmetijska zadruga Lovrenc letni občni zbor. Zbora se je udeležilo okoli 200 članov, zastopniki OZZ Ptuj tov. Petrovič, Zadruga poslovne zveze Ptuj in Mestne hranilnice Ptuj.

V poročilu upravnega odbora je bilo navedeno, da je včlanjenih v KZ 306 gospodarstev ali 85%. Kmetje-zadružniki se bavijo večinoma s poljedelstvom in živinorejo, v poljedelstvu pa prednjačita krompir in žito. Travniki ob potoku Poljskava so precej zamočvirjeni. Zato so slabši in zato je tudi živinoreja slabša. Mlečnost krav je pod okrajnim povprečjem, saj ne dosega niti 800 litrov mleka na glavo.

množično. Na ta način bo dvignjena živinoreja. Goji se tudi vse premalo detelje, pese, korenja, kolerabe, torej sploh krmakih rastlin. Tudi brez teh ne gre pri napredni živinoreji. Perspektivni plan upošteva tudi kooperacijo med člani in zadrugo.

KZ je izdelala tudi kmetijski program dela. V njem je določeno, da bo na območju zadruga posajenega 64 ha semenskega krompirja, 15 ha hibridne koruze, 10 ha sladkorne pese, 15 ha oljne repice, da bo pogojenih 100 ha travnikov, napolnjenih 200 kub. m silosev, odkupljenih 50 ton prašičev, t. j. 50 kom. po ca. 100 kg, 30 kom. pitane go-

Od tega je bilo izvršeno v lanskem letu: dograjena je bila strojna lopa za 6.489.958 din, nabavljeni so bili razni poljedelski stroji za 1.877.622 din, tudi plemenskega bika so kupili in opremili pisarne.

BILANCA

Skupen promet v letu 1957 je znašal pri KZ 73.371.724 din, od tega prometa je bilo v trgovini 25.340.982 din, odkup 38.252.029 din, gostilna 8.208.058 din, traktor 1.343.771 din, pospeševalni odseki 228.958 din. Skupen dohodek je znašal 3.063.648 din. Izdatki pa so bili: za plače 2.175.900 din, plače vajencev 328.025 din, priložnostna dela 75.200 din, sklad za kadre 32.638 din, skupno 2.611.763 din. Čisti dobiček znaša 471.885 din.

Ta dobiček je KZ razdelila tako: Sklad za prosto razpolaganje 243.860 din, ristorno 30.000 din, sklad za investicije 198.025 din.

Tov. Petrovič, ki se je udeležil občnega zbora kot zastopnik OZZ Maribor, je v razpravi dejal, da ne sme kmet obupati, če v preteklem letu ni mogel prodati krompirja tako kakor prejšnja leta. Nekateri kmetje so v zadnjih letih posvetili vso pažnjo krompirju in so zasadili 80-90 odst. svoje zemlje s krompirjem. Niso računali na to, da krompirja ne bo mogoče prodati. Da ne bi prišlo več do takšnih pojavov, ki negativno vplivajo na kmetijstvo, je potrebna kooperacija - sodelovanje. Ni naloga kmetijske zadruga, da prodaja sladkor in sol, to lahko vrši tudi vsakdo drugi. KZ mora predvsem skrbeti za nabavljanje poljedelskih strojev, umetnih gnojil in vsega, kar je potrebno za poljedelstvo. S kooperacijo z načrti, ki bi jih naj sestavila kmetijska zadruga, bi se lahko preusmerilo naše poljedelstvo tudi na druge kulture. Res je, da je Dravsko polje znan pridelovalec krompirja in da bo to tudi v bodoče ostalo, pogoj so pa in znano nam je, da ravno na Dravskem polju dobro uspeva tudi sladkorna pesa in hibridna koruza. Kmetje sejejo predvsem koruzo navadne vrste, če pa bi sadili hibridno, bi lahko pridelek zvišali za 100%.

K-n.

USPEHI V PRETEKLEM LETU

Na lanskoletnem občnem zboru si je KZ postavila naloge, da bo dogradila strojno lopo in skladišče, nabavila poljedelske stroje, plemenske bika in opremila trgovino ter pisarno. Proračun za vsa ta dela je znašal 9.050.000 dinarjev.

Zadružni dom v Lovrencu

Največ je bilo odkupljenega krompirja. Pri pridelovanju krompirja se še pojavlja ena slabost, ne goji se namreč sortni krompir. V bodoče bo treba posvetiti več pažnje samo tistim vrstam krompirja, po katerih je povpraševanje. Na ta način bomo lahko vrnili ptujskemu krompirju tisti sloves, ki ga je nekoč imel.

V letu 1957 je bilo odkupljenih 31.368 kg prašičev, t. j. za 11.868 kg več kakor v letu 1956, 41.379 kg goveda in 9.212 kg telet. Kljub visokim številkam pa je zadruga zajela le 60% tržnih viškov, dočim 40 odst. gre še vedno mimo zadruga.

V letu 1957 je zadruga zgradila strojno lopo, v kateri so sedaj spravljene stroje, ki jih ni malo, saj poseduje zadruga 1 traktor, 1 dvobrazadni plug, 1 brano, 1 kosilnico, 2 prikolice, 2 prevozne škroplilnice in 1 nahrbtnik in 1 trosilec umetnih gnojil. Vse to je bilo nabavljeno prej, a v letu 1957 je še zadruga kupila: 3 mlatilnice, 6 trosilcev umetnih gnojil, 1 slamoreznilo-silosno, 1 žvepljalnik (motorni provozni) in 1 elektro-motor.

TRGOVINSKA POSLOVALNICA

Zadruga ima urejeno trgovinsko poslovalnico v zadružnem domu. V njej nudi svojim zadružnikom razen potrošnega blaga tudi semena, umetna gnojila, zaščitna sredstva in druge artikle, ki služijo pri kmetijski proizvodnji. Zadruga stremi za tem, da bi nabavila kvalitetno in ceneno blago. Uslužbenec, ki se te naloge dobro zaveda, dokaz k temu pa je velik krog odjemalcev.

Zadružna gostilna je napram prejšnjemu letu povečala svoj promet za ca. 20 %.

HRANILNICA IN POSOJILNICA

Lani je ustanovila KZ Lovrenc tudi hranilnico in posojilnico. Z ustanovitvijo je prenehal delovati hranilno-kreditni odsek.

Ob koncu leta 1957 je imela hranilnica skupno 61 vlagateljev v znesku 932.100 din. Posojila je pa izdala 219.602 din. Kreditov za kmetijsko proizvodnjo je bilo izdanih za 1.200.000 din, od katerih je že dobra polovica vrnjenih.

PERSPEKTIVNI PLAN

Na območju zadruga je dobro razvito poljedelstvo. Goji se predvsem krompir in žitarice, manj pa krmakih in drugih rastlin. Pri pridelovanju krompirja se postavlja naloga pridelovati le takšen krompir, ki se ga lahko proda. Ravnanje se bo treba po povpraševanju trga.

Slaba krma in slaba nega so vzrok slabe živinoreje. Travniki ob Poljskavi dajejo slabo krmo in je le malo kmetov, ki so svoje travnike izboljšali. Ko bodo travniki gnojili vsako leto, bo kvantiteta in kvaliteta pridelka

Pri občinah bodo tudi komisije za varstvo družine

Pri občinskih svetih za socialno varstvo oziroma za varstvo družine bodo imenovane tudi komisije za pomoč družinam, ki bodo povezovala vse družbene in gospodarske organizacije z namenom načrtnega usmerjanja delovanja za izboljšanje položaja družin, za večjo razbremenitev žena in za boljše zaščito otrok. Najprej bodo morale komisije izdelati potrebne analize, ki jim bodo pokazale najbolj pereče probleme in potrebe po merah, kjer bo pomoč najbolj in najprej potrebna.

Reprezentančne ali zaščitne mape za zaključne račune?

Več ptujskih podjetij je predložilo občinskemu ljudskemu odboru zaključne račune za leto 1957 v lepih raznobarnih zaščitnih mapah iz plastične mase, kar ustvarja že na prvi pogled videz skrbni podjetij, da bo ostala dragocena gospodarska dokumentacija podjetij pri občini dolga leta dobro ohranjena.

Varnost prometa - splošna skrb naših delovnih ljudi

V mesecu marcu bodo po večjih delovnih kolektivih v Ptuj in v Kidričevem predavanja o varnosti prometa na naših cestah, in to ob sindikalnih ali obratnih sestankih delovnih kolektivov. Predavanja bodo trajala največ po pol ure, obenem pa bodo vsem kolektivom s slikami prikazane možnosti posledic manjših in večjih nevarnosti na cestah.

»Slovenske gorice« Ptuj izvažajo

Zadružno trgovsko podjetje »Slovenske gorice« v Ptuj bo letos med drugim izvozilo nad 350.000 litrov specialnega belega in rdečega konzumnega vina v Belgijo.

Tudi cestarji bodo pomagali skrbeti za red in varnost na cestah

Na pobudo komisije za varnost prometa pri Občinskem ljudskem odboru Ptuj nameravajo siliti vse cestarje s področja ptujske občine na enodnevni seminar, ki bo 6. marca dopoldne v Ptuj in predavanji o cestnoprometni službi, o prometnih nevarnostih, s prikazovanjem filma o prometnih nevarnostih ter o tem, kako bodo lahko cestarji pomagali izboljšati disciplino voznikov vprežnih in motornih vozil na cestah.

Ptuj ima z Mariborom dobre avtozveze

Vesti iz občine Lešje

Visoke socialne dajatve občine Lešje

Predlog letošnjega občinskega proračuna zajema 55 milijonov dohodkov in prav toliko izdatkov. Če pri sestavi predloga se je izkazalo, da s temi dohodki ne bo mogoče zadovoljiti najnujnejših potreb v občini in da bi bilo potrebnih še skoraj 18 milijonov din več dohodkov kot jih bo v občini doseženo od 2 tovarn in ostalih gospodarskih organizacij ter od občanov.

29 milijonov dinarjev je letos potrebnih za prejemke prosvetnih delavcev in uslužbencev krajevnih ter občinskega urada, skratka za prejemke vseh, ki so z občino v službenem razmerju, 21 milijonov din pa je potrebnih za socialne dajatve, za socialne pomoči, za brezplačno zdraviljenje in zdravstvene storitve, za bolniške stroške za siromašne, za otroke padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja, za poravnavo bolniških računov samoplačnikov, ki ne zmorejo plačati, za oskrbnine v Domu onemoglih v Muretcinih in v Domu za duševno defektne v Hrastovcu, za študentske študentom in drugo. Samo za oskrbnine za 10 oskrbovancev v Domu starih in onemoglih v Muretcinih plačuje občina mesečno 64.400 din oskrbnine, torej letno 772.800 din. Za materialne in druge izdatke bi ostalo po odbitku gornjih najnujnejših izdatkov le 5 milijonov. V občini je 5 šol, ki so nujno potrebne notranjih popravil in raznih ureditev.

Brez primerne dotacije Okrajnega ljudskega odbora Maribor, ki bi morala znašati najmanj 10 milijonov dinarjev, bo ta začel del bivšega ptujskega okraja težko gospodari in reševal najnujnejše probleme. Samo za lani je nad 10 milijonov dinarjev neporavnanih obveznosti. Tudi pri teh jih največ odpade na plačilo zdravstvenih storitev ter materialnih stroškov šol in občine ter krajevnih uradov. Lansko leto občina ni dosegla planiranih dohodkov, ker teh tudi nista dosegli majšperški tovarni.

Predstavnika občine tov. Antona Kolenka in celotni občinski ljudski odbor Lešje najbolj skrbijo najzaostalejša področja tega dela. Haloz, zlasti predela Zetala, Stoperc in Makol, ki si ne bodo mogli pomagati dalje brez izdatnejše pomoči iz skupnih sredstev okraja.

Obrtniki težijo nad svojimi težavami

Kot drugod v občinah bivšega ptujskega okraja je tudi v občini Lešje problem obrtniških storitev pri kvalificiranih obrtnikih in pri priučenih šušmarjih. Posvetovanje z obrtniki je izkazalo, da tožijo obrtniki le nad visokimi obrtniški dajatvami občini, na uho pa tudi radi povedo, da so naročniki del pri plačilu računov.

»Na-Ma« Ptuj deli dobiček s potrošniki

Kolektiv trgovskega podjetja »Na-ma« Ptuj je prišel že leta 1956 na svojevrstno zamisel, da bi delil dobiček podjetja s potrošniki. V ta namen je podjetje izdalo lične izkaznice potrošnikom, ki pri podjetju stalno kupujejo, v katere vnašajo potrošniki vse zneske, plačane pri podjetju pri nabavi raznih živil. Ob koncu leta morajo vse vpise izkazati s potrdili o vplačilih. Predlanskim je izdalo podjetje nad 300 izkaznic, lani pa že nad 400, ker tudi več stalnih potrošnikov nakupuje vsak mesec pri podjetju. Delež dobička je bil predlanskim sicer skromen, vendar je imel namen dokazati potrošnikom, da je mogoče kljub zmernim cenam v primerjavi z drugimi enakimi trgovinami ob koncu leta potrošniku zopet vrniti vsaj manjši delež.

Poleg takega načina obravnave pa potrošniki še čutijo, da se podjetje zelo briga zanje z vedno večjim blagom, a solidno postrežbo in zmernimi cenami. Predlanskim je podjetje tudi obnovilo lokal in nabavilo novo opremo.

Primer podjetja »Na-ma« služi posnemanju.

silno nedisciplinirani. Ravno zato, ker največ obrtnikov ne dobi sproti plačil za storitve, toliko bolj občutijo davčna bremena, ki jih morajo plačevati iz prihrankov ne pa iz dohodka zaradi obrtniških storitev. Ko odhajajo ljudje k šušmarjem, mislijo, da jim bodo ti manj računali, vendar se dogaja, da tudi ti računajo kot bi plačevali davek od dohodkov, strankam pa ne dajejo nikakega jamstva za strokovno opravljeno delo. Ker pa je obrtnikov premalo, bo občina Lešje izdala po čl. 71 Uredbe o obrtniški dejavnosti dovoljenje za opravljanje priučenih obrti le tistim, ki veljajo res kot dobri izvrševalci uslug. Smeli bodo sami delati brez vajencev ali pomočnikov.

Sedaj je v občini Lešje 20 obrtnikov in nad 50 priučenih izvrševalcev obrtniških uslug. Predvsem bi v Lešju rabili kovače, kolarje, krojače in brivce, ki ga še vedno pogrešajo.

Nove stanovanjske zgradbe v Lešju

Občinska zgradba za 9 družin

S sredstvi iz sklada za stanovanjsko gradnjo je občina Lešje lansko leto zgradila v surovem stanju med občinsko in šolsko zgradbo novo enonadstropnico in z mansardnimi stanovanji po načrtu Projektivnega biroja v Ptuj.

Elektrika kmalu tudi v Desterniku

Pretekla so že leta, odkar so začeli ljudje v Desterniku in neposredni okolici z reševanjem problema elektrike. Ker od drugod ni bilo nobene pomoči, so začeli z delom sami. Tako so pred dvema letoma ustanovili elektrifikacijski odbor, ki je res začel s temeljitim delom. Sestlanski odbor vodi Zorec Matija, ki ima tudi največ zasluga, da se je delo premaknilo z mrtve točke. Nisem si predstavljal, kako veliko in odgovorno bo to delo, toda, če smo začeli - moramo tudi končati, je dejal. Področje, ki ga nameravajo elektrificirati, je zelo obsežno, Obsega naselja: Desternik, Vintarovič, Janežovski vrh, Dolič, Gomilce, Zasadi ter del Svetine in Ločkega vrha. S tega področja je 98 interesentov. Dolžina nizkonapetostnega omrežja pa znaša nad 12 km. Postavili so že nad 300 drogov, sedaj bodo začeli z napeljavno omrežja po naseljih. Prebivalci so s svojim delom in prispevki z drogov prispevali že vrednost 1,6 milijonov dinarjev. Zgleda, da je odbor trdo zgrabil za delo. Upajo, da bodo na dan volitev zasvetili z elektriko. Obsežna dela v vrednosti ca. 6,8 milijonov dinarjev grede h koncu. Mar to ne pomeni uspeh?

Dolgo so Desterničani odlagali to delo, slednjic pa so se ga oprljali in ga pridno že končujo.

KZ Videm namerava kupiti novo mlatilnico

KZ Videm namerava letos kupiti novo mlatilnico »Zmaja«, ki stane nad 700.000 dinarjev, kar ji narekuje skrb za čimboljše gospodarsko sodelovanje med KZ in kmetovalci na tem prepotrebem področju.

Ob vsaki mlatvi je ob nezadostnem številu mlatilnic precej nevolje med kmetovalci, ker ne more KZ vsem obljubiti mlatilničnih uslug. Temu bi se KZ rada letos izognila in pomagala čimvečjemu številu interesentov, ki v tem vidijo konkretno potrebo in možnost sodelovanja.

TVD PARTIZAN PTUJ JE POLOŽIL LETNI OBRACUN DELA

Preteklo sredo je imelo društvo za telesno vzgojo Partizan Ptuj svoj redni letni občni zbor, kateremu so prisostvovali zvrst aktivnih in podpornih članov tudi zastopniki drugih množičnih organizacij. O uspehih v preteklem letu je izčrpno poročal tov. Sare in grajal delo upravnega odbora, obenem pa pohvalil požrtvovalnost posameznih voditeljev kakor tudi članov društva.

Danes šteje društvo le okrog 300 pripadnikov, kar je za tako obsežen teritorij malo. V plodni razpravi so kritizirali nepovezanost organizacije z mladino in predlagali, naj se v bodoče temu posveti večja pozornost.

Ustanovili so tudi pripravljajni odbor za proslavo petdesetletnice obstoja društva, ki bo prikazala razvoj in delovanje telesnogigijene društva. V novovoljenem odboru je bil zopet izvoljen za predsednika tov. Ladislav Sare.

jejo. To bo hkrati tudi prvi videk korak iz zaostalosti teh krajev, korak k gospodarskemu in kulturnemu napredku v pomembnem središču Slovenskih gor. S tem bo rešen eden največjih problemov, mnogo drugih pa še čaka na rešitev.

Razpored dežurstva zdravnikov

Dr. Matko Mrgole, Ptuj, Bežjakova 6, telefon 80, v ponedeljek, 10. marca, od 16. do 7. ure. — Dr. Ladislav Pirč, Ptuj, Zmudarjeva, telefon 73, v torek, dne 11. marca, od 16. do 7. ure. — Dr. Milan Čarli, Ptuj, Trg svobode 2, telefon 202, v sredo, dne 12. marca, od 16. do 7. ure. — Dr. Ivo Medved, Ptuj, Na tratu, v četrtek, 13. marca, od 16. do 7. ure. — Dr. Franc Rakuš, Ptuj, Ormoška cesta, v petek, 14. marca, od 16. do 7. ure.

Tržne cene

POVRTNINA: Cebula 60-70 din za kilogram; česen 120, fižol 60, krompir 12 do 14, peteršilj 50, rdeča pesa 30, redkev 25, zelje v glavah 20 do 25, korenček 40-50, ohrovt 30, kislja repa 30, kislje zelje 40, špična 100, zelena 50, čebulček 400 do 500, motovilec 140, rdeče zelje 25, por 40, hren 100, regrat 140 dinarjev.

ZITARICE IN MLEVSKI IZDELKI: Koruza 40 din za kilogram, pšenica 40, ajdova moka 50-60, koruzni zdrob 50, oves 40, proso 40 din za kilogram.

SADJE IN SADEŽI: Jabolka 80 dinarjev.

PERUTNINA: Kokoši 250-300, piščanci 300 do 400, jajca 10 din.

MASČOBE: Mast 325, (uvož), domača mast 400), zaseka 400 din za kilogram.

MESO: Goveje meso 260 din za kilogram, telečina 300, svinjsko meso 400 din.

ZIVINSKI SEJMI V PTUJU

4. in 5. marca 1958 V torek, 4. marca, je bilo pripravnih 198 konjev, 196 krav, 67 telic, 46 volov in bikov. Od tega je bilo prodanih 120 konjev, 94 krav, 37 telic, 26 volov in 8 bikov. Cena za konje je bila od 30 do 100, za krave od 40 do 120, za telata od 80 do 140 in za bika od 80 do 150 din za kilogram. V sredo, 5. marca, je bilo pripravnih 158 svinj od dveh let in 107 odojkov. Od tega je bilo prodanih 83 svinj od dveh let in 36 odojkov. Cena za svinje od dveh let je bila od 200 do 210 din za kilogram, za odojke pa od 3000 do 4000 din za kos.

Spored filmov za mesec marec 1958

MESTNI KINO PTUJ

Od 4. do 6. marca: »V vrtincu«, madžarski umetniški film, črno-beli.

Od 7. do 9. marca: »Daljna obzorja«, ameriški barvni film.

Od 11. do 13. marca: »Lažni car«, jugoslovanski zgodovinski film.

Od 14. do 16. marca: »Ukročen na trgovačnik«, ameriški glasbeni film, barvni.

Od 17. do 19. marca: »Sestavljen program III.« (France Prešeren, Bodoči čuvarki neba, Pomlad v gorskem lovišču, Lepote podzemlja), za šole in vrtnice; posebne predstave.

Od 18. do 20. marca: »Zal, da si takšna«, italijanski film, komedija.

Od 21. do 23. marca: »Enaštirideseti«, sovjetski barvni film, vojni.

Od 25. do 27. marca: »Nepomembni ljudje«, sodobna francoska drama.

Od 28. do 30. marca: »Milin ljubezni«, špansko-francoski barvni film.

UPRAVA

LJUBLJANA

NEDELJA, 9. MARCHA

6.00—7.00 Domači nedeljski lutranji poudar — vmes ob 6.05—6.10 Poročila in vremenska napoved. 7.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 7.15 Reklame. 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva. 7.35 Ali vam ugaja? (venček zabavnih melodij). 8.00 Sportna reportaža. 8.15 Vesela zvočna silkanca. 8.45 Mladinska radijska igra — Elliot Arnold: Premoljena puščica (prevodil Vasa Ocvirk). 9.20 S pesmijo po Jugoslaviji. 10.00 Se pomnite, tovariši... To so bile burke in legice. 10.30 Poročila, kaj zna? (prenos javne oddaje iz opernega gledališča v Ljubljani). 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved, pregled dnevnega sporeda in obvestila. 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame. 13.30 Za našo vas. 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 15.00 Napoved časa in poročila. 15.10 Prenos javne oddaje iz Kočevja. 17.30 Kar radi poslušate (pisane vrste znanih in priljubljenih skladb). 18.15 Radijska igra — dr. Paul Hühnerfeld: Videla je vse drugače (ponovitev). 19.00 Zabavna glasba, vmes reklame. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Nekaj starih skladb in nekaj novih melodij za prijetno razpoloženje. 21.00 Predstavljamo vam: Bohuslav Martinu: Partita za godalni orkester. Frank Martinu: Koncert za sedem pihal in orkester. Kreimir Fricke: Vibracije. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan. 22.15 Nočni plesni cocktail. 22.55 Poročila. 23.00—23.15 in 23.30—23.45 Oddaja za tujino (prenos iz Beograda).

PEVSKI ZBOR »SLAVA KLAVORA« BO VADIL V ŠTATENBERGU

Pevski zbor »Slava Klavora« iz Maribora se pripravlja na koncert. Pred koncertom bo imel moški zbor tridnevne pevske vaje v letovišču Dom nad Dravinjo pri Makolah, in sicer od 12. do 15. marca t. l.

Hajdinčani, le tako naprej!

Slednjič so domačini nudili tudi domačinom to, kar večkrat nudijo drugim. Pevci in tamburaši Prosvetnega društva »Stane Petrovič« na Hajdini so se ojunali ter slednjič pripravili koncertni spored tudi domačemu občinstvu, ki tudi rado obiskuje kulturne prireditve na Hajdini.

Beseda »ojunačili« seveda ne pomeni, da bi se morda bali nastopa pred neuspehom, ne, bali so se le nagrade občinstva, ki večkrat z velikim aplavzom, s kakršnim je tudi tokrat nagradilo izvajalce, zahteva ponovitve nekaterih točk programa.

V tem se seveda niso zmotili. Do zadnjega kotička je bila napolnjena dvorana s hvaležnim občinstvom, ki je z navdušenjem spremljalo koncert ter aplavdilo.

Nekaj besed o kinu Muretinci

Dve leti je že, odkar imamo v Muretincih kino. Ljudje so hvaležni Kmetijski združenju, ki je vnesla v svoj načrt tudi kino. Okoliške vasi so precej oddaljene od katerega večjega centra, zato je kino velika pridobitev. Naši ljudje, posebno pozorni radi zahvalijo v kino, ki je skoraj edina zabava.

Vse je na prvi pogled torej v redu. Vendar pa ljudje z nekaterimi stvarmi niso zadovoljni. Prvo, čemur ljudje prigovarjajo, je enaka cena vstopnicam, naj si bo v prvi ali v zadnji vrsti. Včasih prodajo celo več seდეv, kakor jih je v dvorani. V takih primerih obiskovalci stojijo v dvorani, včasih celo med vrstami sedežev in motijo ostale obiskovalce.

Često se tudi dogaja, da posamezni obiskovalci glasno berejo filmski tekst in tako povečujejo hrup, ki ga delajo tisti, ki med

PROF. ANDREJ KOVAČ:

Ptuj v zrcalu svojih ulic in trgov

NARODNI BUDITELJ IN ZAGOVORNIK SVOJEGA LJUDSTVA

Izpod ptujskega gradu se mimo bivše okoliške šole vije nekdanja Herbersteinova cesta in se danes kot Račeva ulica steka pri poslopju prejšnjega OLO Ptuj v današnji Srbski trg.

Rač je bil rojen pri Tomažu v Slov. gor. leta 1827. Studiral je v Varaždinu, Zagrebu in Gradcu. V letih 1853 do 1860 je poučeval slovenščino na mariborski gimnaziji, bil pa je s tega zavoda odpuščen, ker se je preveč zavzemal za pravice slovenskega jezika. V »Novicah« je namreč leta 1860 izšel njegov članek »Slovenščina in srednje učilišče v Mariboru«, ki je imel zanj neugodne posledice. Od leta 1870 je Rač župnikoval pri Barbarji v Halozah. Po Hermanovi smrti so ga leta 1884 izvolili v dunajski državni zbor, kjer pa se ni dobro počutil med tamkajšnjimi vladajočimi krogi. Bil je velik Slovan, saj je za Slovence preustavil iz češčine slovnično ruskega jezika »Temelj ruskega jezika«, Zagreb 1851. Z jezikoslovnimi prispevki je sodeloval pri Slovenski Matici, ustanovljeni 4. februarja 1864. 1. junija 1864 ga srečamo med ustanovitelji ptujske čitalnice in pozneje kot govornika na »besedah« te narodnoobrambne postojanke v Ptuj.

Na prvem slovenskem taboru v Ljutomeru, 9. avgusta 1868, se je Rač zavzemal za pravice slovenščine v uradih, zahteval slovenske realke in gimnazije. »Mnogi se ne vejo prav svojega imena zapisati« — je dejal Rač — »ako bi bile šole boljše, ne bi imeli tujci najlepših vinogradov v rokah, kateri so vedno le na to gledali, da se mi ne bi podučili, češ, kdor ni podučen, tak se da čiti.«

Rač se je navduševal tudi za slovenski politični program »Zedinjene Slovenije« po letu 1848 in poudaril: »Z zedinjenimi močmi si pomagajmo sami! Ako ni nevarno, da se Avstrija deli na dva dela, ne more biti tudi nevarno, če se v eno celoto združimo.« Rač se je zavzemal tudi za pravilno pisanje slovenskih imen v cerkvenih uradnih knjigah.

Nemirni in neuhvalezni poklic deželnega in državnega poslanca je Raču skrajšal življenjsko pot, ki jo je zaključil v Ljubljani 6. januarja 1886.

PRED NEKDANJIMI »SPEHASTIMI« VRATI

Nekako pred poslopjem prejšnjega OLO Ptuj na Srbskem trgu bi morali v preteklih časih skozi »Spehaste« vrata, če bi hoteli priti v zavarovano mesto. Nekoč so bila to »Nova mestna vrata«, kot nam to povedo stari zapiski. Bila so v sklopu mestnega obzidja, ki se je spuščalo semkaj z grajskega pobočja. Pri tem obo-

kanem vходу je bila majhna soba, prizidan pa je bil še neki manjši objekt s posebnim, obokanim prostorom. Ob mestnem zidu se je razprostiral majhen vrt »za četrt mernika posevka«, 16. februarja 1860 so začeli rušiti ta mestna vrata, ki so bila že od leta 1821 zanemarjena. Na današnjem vrtu gostilne »pri Roziki« se je obrambni zid razširil v bastijo, ki je bila nekoč opremljena s topovi.

ULICA PADLEGA BORCA MIRKA BEZJAKA

Ulica, ki se spušča od mestne cerkve proti Titovemu trgu, je posvečena eni izmed mnogih žrtv nemškega Hitlerizma — Mirku Bezjaku. Rodil se je ta vneti delavec za socializem 17. februarja 1910 v Gradcu, v Ptuju pa se je izučil za krojaškega obrtnika. Poleg poklicnega dela je našel še dovolj časa, ki ga je posvetil aktivnemu sodelovanju pri delavsko-prosvetnem društvu »Svoboda«, ustanovljenem v Ptuj 1. julija 1919. Društvo je imelo lastno knjižnico, pevski in tamburaški zbor ter dramski odsek. Pokojni Bezjak je v društvu večkrat predaval in se tudi sicer živahno udeleževal prosvetnega življenja med »Svobodami«. V letu 1932 je postal član komunistične partije in bil zaradi tega mnogo preganjan v stari Jugoslaviji ter končno v letu 1940 interniran v Uzič-kjo Požegi. Ko pa je v predaprilski Jugoslaviji tik pred izbruhom druge svetovne vojne zavel drugačen političen veter, so med drugimi obsojenci izpustili na svobodo tudi Bezjaka. Po vdoru Hitlerjevskih osvajačev se je Bezjak umaknil na Hrvaško, poleti 1941 pa ga srečamo v Ljubljani med delavni člani OF. Leta 1943 je odšel v NOV in padel na Dolenjskem.

V ptujskem hišnem seznamu iz leta 1910 se imenuje Bezjakova ulica — Kolodvorska, še prej pa so jo imenovali po nekem Kaiserfeldu, nemškem nacionalcu in državnem poslancu. V starejših

časih se je tod vila ulica k »Spehastim vratom« (Spektorgasse).

V STARI BARVARSKI ULICI

Današnja Miklošičeva ulica med Titovim trgom in trgom Mladinskih brigad so nekoč imenovali po barvarjih. Kjer stoji danes poslopje občinskega komiteta ZK se omenja l. 1787 mestni barvar Anton Scharnuzzi, v letu 1809 pa mestni barvar Ivan Reiter.

Omenili smo že nekdanjo malo invalidsko hišo na današnjem živilskem trgu, ki je bila do l. 1754 last štajerskih deželnih stanov kot »proviantska hiša«. Leta 1860 je dobil to poslopje vojaški erar, kjer je bila nameščena tako imenovana »mala vojašnica«. Pozneje so začeli ta predel podirati tako, da so bili ostanke razvalin vidni še po prvi svetovni vojni. Šele leta 1932 je ptujska mestna občina z živilskim trgov uredila ta prostor, ki ga je oplešalo še novo posojilniško poslopje.

Na fotografijah iz konca prejšnjega stoletja ima ta ulica popolnoma drugačen videz kot danes. Sama starinska poslopja, ozka in zveržena ulica... V tej ulici je izbruhnil že omenjeni veliki požar 20. septembra 1744, ki je upepelil 79 hiš. Starejši naziv za ta predel je Kovaška ulica.

ZNAMENITI JEZIKOSLOVEC SVETOVNEGA SLOVESA

Omenjena ulica se danes imenuje po slovenskem učenjaku Francu Miklošiču. Mož je bil rojen 20. novembra 1813 v Radomščaku pri Ljutomeru. V Gradcu je končal pravne in modroslovne študije. Bil je nekaj časa bibliotekar v dvorni knjižnici na Dunaju in pa visokošolski profesor na dunajski univerzi. Miklošič je dobro obvladal klasične jezike, zlasti pa slovenske. Tesno je sodeloval s Stanikom Vrazom in slovničarjem Kopitarjem.

Miklošič je bil odličen jezikoslovec; spisal je etimološki slo-

„Nismo zločinci,

ampak borci za svobodo!« — je zaklical pred 24 leti vodja komunistov v delavnicah državnih železnic, zaposlen v železniški delavnici v Ptuj, ko so ga vklenjenega gnali med štirimi soobtoženci po mariborskem mostu v kaznilnico. To je bil Spolenjak Ivan, ki je svoje življenje posvetil borbi delavskega razreda za njegove pravice.

Spolenjak Ivan ni uškal svobode v socialistični domovini, za kar se je boril in za kar je umrl, kajti umrl je že leta 1940 po težki bolezni. Tako je izbrisano s sveta njegovo življenje že osemnajst let, njegovo ime pa je napisano med imeni največjih re-

komunist, ki je vodil partijo v železniških delavnicah od leta 1926 do 1930. Bil je dober organizator, a so ga zaradi vztrajnega dela leta 1928 aretirali. Kaznovali so ga na 19 mesecev težke ječe v mariborski kaznilnici.

Po šestojanuarski diktaturi leta 1929 je doživela partija v železniških delavnicah velik udarec, ker so aretirali njene najboljše člane: Čanžeka, Zupanca, Vajngerja, Letonjo in Karduna, nazadnje pa še Spolenjaka. Po brezuspešnem zasliševanju so ga po 14 dnevih izpustili.

Leta 1930 so Spolenjaka spet aretirali in ga obsodili na dve in pol leta težke ječe. Najprej je bil zaprt v zloglasni »Glavnjači« nato pa v Sremski Mitrovici. Ko se je vrnil, so ga 6. januarja 1934 spet aretirali z mladimi komunisti iz Ptuja: Bratkom Ivanom, Centrihom Mirkom, Potrčem Ivanom, Kvedrom Dušanom, Znidaričem Antonom, Ilem Rudijem, Kojcem Francem, Kurežem Petrom, Kuharjem Markom, Vnučkom Jožetom in Kogejem Jožetom.

Proces proti mladim komunistom je prevzelo ljubljansko sodišče. Razprava je bila 26. junija 1934. Obtožencev je bilo 34. Najvišjo kazno — tri leta ječe, je dobil Spolenjak.

Z vzklikom na mariborskem mostu in pozneje še na kolodvoru v Zagrebu se je končala njegova revolucionarna pot, kajti takrat je zadnjičkrat z gnevom in srcu pokazal javnosti krivico, ki jo delajo državni oblastniki v stari Jugoslaviji vsem, ki se borijo za pravice delovnega ljudstva.

Iz Maribora so ga poslali v Sremski Mitrovico. Zaradi njegovega ponosnega zadržanja na mariborskem mostu in še pozneje v Zagrebu, je dobil še dve leti zapore.

Ivan Spolenjak je v ječi zbolel. Leta 1939 se je vrnil domov živno bolan. Zdravil se je v mariborski bolnišnici, nazadnje v Novem Celju, kjer je 16. aprila 1940 umrl. Pokopali so ga v Zalcu. Leta 1955 so njegove posmrtne ostanke položili v skupen grob borcev za svobodo na ptujskem pokopališču.

In njegova zapuščina? To je bilo na desetine mladih komunistov, ki jim je pokazal, kako neuklonljivo se je potrebno boriti za človečanske svoboščine, za kar je sam preživel v zaporu polni devet let. Njegovi tovariši so njegovi smrti nadaljevali z delom svojega učitelja v narodnoosvobodilni vojski.

R. V.

Tudi ptujski muzej bo zastopan na kongresu arheologov v Hamburgu

V Hamburgu bo letos jeseni velik mednarodni arheološki prahistorični kongres, ki bo obenem manifestacija napredka in razmaha te vede ter njenega doprinosa za mednarodno sožitje Vzhoda in Zahoda. Arheološko društvo Jugoslavije, podružnica za Slovenijo v Ljubljani, je priporočilo tajništvu za kulturo pri Občinskem ljudskem odboru Ptuj, naj bi omogočilo tudi Ptujskemu muzeju, da bi poslal na ta kongres svojega zastopnika, in sicer tov. Bernardo Percevo, arheologinja.

Imenovano društvo vidi v udeležbi jugoslovanskih arheologov na omenjenem kongresu dvojno vrednost, in sicer manifestacijo jugoslovanske znanosti in veliko vrednost strokovnega dviga arheološkega kadra naše domovine.

Gledališke predstave

Ob robu sedme premiere v ptujskem gledališču

Georg Axelrod:

SEDEM LET SKOMIN

V sredo, 19. februarja, je ptujsko gledališče uprizorilo sedmo premiero v letošnji sezoni: sodobno komedijo ameriškega pisatelja Georga Axelroda »Sedem let skomin«. Pravzaprav nič zapletenega; pritisak je poletna pripeka, družina je odšla na hladno na počitnice in dobri očka in mož Richard Sherman je ostal sam med razbeljenimi nebotičniki. Njegovo priljubljeno moštvo izgubiva neke tekmo, neki lonec paradničnikov pade na balkon in ga malone ubije — urejena vsakdanost tega poslovnega Američana zdrzne s tira: spet prične kaditi, spet piti in končno — po sedmih letih zvestovanja svoji zakonski družici poskuša poskakovati in končno tudi skoči čez plot. Če bi pri vsem tem dobri Američan ne preživljal smešnih čustvenih pregledov, napadov bojazni in vesti, če se ne bi v domišljiji značil, a v stvarnosti klavorno obnašal, če celotna igra ne bi bila prepletena z verigo drobnih duhovitosti, potem bi ta snov ne bila dovolj za komedijo. Z vsem tem pa ostane »Sedem let skomin« prijetna komedija, v kateri se je pisatelj dobrohotno posmehnil notranjosti vzornega ameriškega moža.

Na ptujskem odru je komedija v režiji Jura Kislingerja, gosta iz Celja, izzvenela toliko

amerikansko, da je del občinstva težje dojemal dogajanje, čeprav je izzabila smeh slednjemu gledalcu. Uprizoritev »Sedem let skomin« pomeni za tukajšnji oder poseben uspeh ne samo z igralske plati, temveč tudi tehnične opremljenosti. To pot je tehnično osebje ptujskega gledališča prestalo resno preizkušnjo, saj je bil precejšen del uspeha predstave odvisen od vrste tehničnih učinkov. To preizkušnjo je tehnika prestala uspešno. Režiser je vnesel v delo mnogo novega za ptujski oder in tudi mnogo samosvoje domiselnosti, kar so stalni gostje ptujske gledališke hiše tudi opazili in iskreno pozdravili.

Težavno nalogo je opravil Franjo Gunžer v vlogi Richarda Shermana, saj je celotna uprizoritev ležala tako rekoč na njegovih ramenih. To nalogo je opravil z veliko prizadevnostjo ter je občinstvu uspešno predložil lik poslovnega Američana, ki je za hip skočil iz svoje kože. Dekle je igrala gostja Nedeljka Kacinova prisrčno in prikupno. V ostalih vlogah so nastopali še Vera Videčnikova, Daniel Sugman, Lojze Matjašič, Majda Hremanova, Danica Senkinčeva, Irena Čučkova in Stanka Kolarjeva. Uprizoritev sodi med pomembne uspehe ptujskega gledališča. ps-

Posnetek ob premieri

PREPOZNO JE PRIŠEL

»Vi iščete službo? Kakšen položaj pa imate?«
»Nastopal sem kot požiralac plamenov v cirkusu.«
»Škoda, da niste prišli pred dvema dneva, ko nam je pogorelo pol vasi.«

Dežurstvo zdravnikov-pediatrov

Dr. Neudauerjeva: 7., 8., 10., 12. in 13. marca 1958.

Dr. Poznik: 9., 11. in 14. marca 1958.

PREŠERNOVA DRUŽBA

Ob koncu leta bodo

ČLANI PREŠERNOVE DRUŽBE

prejeli za redno članarino 320 dinarjev pet, za 550 dinarjev pa celo sedem knjig. — Ena izmed njih je

Honore de Balzac EL VERDUGO

Da ustreže splošni želji svojih naročnikov, je Prešernova družba uvrstila v svoj program tudi prevodno delo. Odkločila se je za »El Verdugo« in druge zgodbe francoskega pisatelja Honoreja de Balzaca. V luči njegove osupljive pri-povedne umetnosti gledamo predvsem brezobzirni vzpon meščanstva, njegove pohlepe po denarju in časti, njegovo nemoralnost, lažnivost in pilitvost, skratka njegovo življenje in mišljenje. Sijajni opazovalni dar, domišljija in neverjetna energija so omogočili pisatelju, da je napisal celo serijo izvrstnih romanov. Balzac je velik glasnik, pa tudi sodnik svoje dobe.

Pohitite z vpisom! Člane vpisujejo poverljeni Prešernove družbe, ki so skoraj v vseh šolah in večjih podjetjih vse knjižarne, podružnice Slovenskega poročevalca in ljudske pravice ter uprava v Ljubljani, Erjavčeva cesta 14.

ŠPORT

Strelstvo

Strelci bivšega strelskega okraja so se zbrali v nedeljo, da podajo obračun dela v preteklem letu. Zbor so pozdravili zastopniki JLA, OSO Maribor, lovci in drugi. Uvodoma je predsednik OSO kritično obravnavala delo SD, pohvalila delovne družine, grajala one, ki so spale. Posebno je pohvalila mlado SD Turnišče, ki se je povzpela na prvo mesto.

Strelci se bodo morali nasloniti na podjetja, saj so uprave podjetij pokazale mnogo razumevanja do strelstva, ko so dajale nagrade strelcem.

Predsedniki komisij so poročali obširno o delu na svojem področju. Iz poročil je razvidno, da je premalo mladine v strelskih vrstah. Novi odbor bo moral najti pot, da bo zbral čimveč mladine. Po diskusiji in volitvah se je predsednik poslovil od tov. majorja Planinca, ki odhaja na novo službeno mesto ter se mu zahvalil za njegovo delo v prid strelcem.

Uspel občni zbor je predsednik zaključil s pozivom, naj se strelci strnjeno udeležijo volitev 25. marca in pripeljejo še svoje znanke.

Center za izvenarmadno vzgojo je nagradil štiri strelce, OSO pa je razdelil diplome strelcem, ki so dosegli na tekmovanju najboljšie rezultate.

Po skupnem slikanju so se strelci razšli z objubo, da bodo še naprej delali v korist strelstva in obrambe domovine.

PTUJSKI STRELCI

ZA »ZLATO PUŠČICO«

Pred kratkim se je končalo tekmovanje za »zlato puščico«, kjer so se pomerili najboljši strelci ptujškega okraja. Na tem vsakoletnem množičnem tekmovanju slovenskih strelcev je nastopilo 69 tekmovalcev iz raznih strelskih druženj. Rezultati (od 400 možnih krogov): 1. Rašel (Zeleznikar) 340; 2. Kunstek (Zeleznikar) 333; 3. Pernat (Breg) 329; 4. Hohnec (Kidričevo) 329; 5. Skok (Turnišče) 328; 6. Ratajc (Turnišče) 326 krogov itd. Organizacija tekmovanja je bila ves čas tekmovanja zelo dobra.

KEGLJANJE

Tudi ptujski kegljaci se marljivo pripravljajo in so v zadnjem času odigrali več prijateljskih borbenih partij. Krožek »Četrtek« je imel v gosteh ekipo »Zvezde« iz Maribora in rezultat dvoboja je bil 379:345 v korist ptujskih kegljacev. V Mariboru so se srečali kegljaci ptujskih trgovskih podjetij in odigrali dvoboj proti sindikalni grupi podjetja »Zlatorog«. Zmagali so gostje z rezultatom 367:364. Tudi krožek »Ponedeljek« je imel pri prijateljsko srečanje z ekipo »Panonije« in zmagal z rezultatom 340:324.

Za vsakogar nekaj zanimivega

Newyorško podzemlje

OKROG 20 MILIJONOV KILOMETROV TELEFONSKIH KABLOV, 70 KILOMETROV CEVI ZRAČNE POSTE IN NAD 3000 KILOMETROV TELEVIZIJSKIH VODOV — DN EVNO V PROMETU 8700 VLAKOV PODZEMELJSKE ŽELEZNICE — VSAKIH 30 SEKUND PRIDRVI VLAK

Pod ulicami tega milijonskega mesta leži zamotan sistem kablov, cevi, podzemeljskih hodnikov in predorov, nekaj življenja in krvi sistema velenja. V raznih globinah je pod New Yorkom položen okrog 20 milijonov kilometrov telefonskih kablov, 70 kilometrov cevi zračne pošte, nad 3000 kilometrov televizijskih vodov, alarmnih kablov za policijo in gasilce, kablov za prometne oznake itd. Poleg vsega tega vozlišča kablov je tu še 1200 kilometrov hodnikov podzemeljske železnice, železnice predorov in predorov avtostrad. Vse te kable in predore prepletajo kanalizacijske cevi, na tisoče kilometrov plinskih cevi, 120 kilometrov vodov za paro itd. Predor v globini dve sto metrov dovaja v mesto vodo iz daljave 200 kilometrov.

New York je začel prodirati v globino zemlje leta 1790, ko so položili prve lesene vodovodne cevi. Leta 1870 so začeli graditi podzemeljske predore za promet. Prve telegrafne kable so položili leta 1876, dve leti kasneje pa električne kable. Skoraj neverjetno je, vendar resnično, da popolnega načrta teh podzemeljskih instalacij danes sploh nimajo. Mnogoštevilne električne, telefonske in druge družbe hranijo načrte svojih napeljav, toda mnogi posamezni načrti so že izgubljeni. Družbe, ki postavljajo danes nove instalacije, morajo uporabljati načrte iz kolonialnih časov, na katerih so označeni potoki, močvirja, izviri, kar vse leži danes pod mestom. Pri gradnji

podzemeljske železnice so naleteli na jamo z vodo. Ko so začeli vodo črpati, se je začela cerkev Trinity, ki stoji v bližini, pogrezati v zemljo.

Ker nimajo splošnega načrta podzemeljskih instalacij, morajo pred vsakim novim delom izvršiti polkusna vrtnanja, da bi se seznanili s sistemom cevi in kanalov, ki mnogokrat niso nikjer označeni. Največji problem je bil vedno gradnja predorov za podzemeljsko železnico. Na nekaterih mestih leži en predor pod drugim. Danes imajo newyorška

podzemeljska železnica v prometu dnevno 8700 vlakov, ki prepelejo vsak dan približno štiri milijone ljudi, pa vendar se že od leta 1928 dalje ni smrtno ponesrečil noben potnik. Okrog trideset tisoč delavcev skrbi, da so vse te podzemeljske instalacije v redu. Najbolj nevarno je pripravljanje električnih vodov podzemeljske železnice, ker je promet vsakih trideset sekund, to se pravi, da pridrvi mimo vlak vsakih trideset sekund, popravilo pa mora delavec opraviti med enim in drugim vlakom!

Prvi avto v Tibetu

Dalai Lama je dobil avto, ki je hkrati tudi prvo motorno vozilo onkraj strehe sveta. Ker čez himalajske gorske prelaze ni vozni poti, so morali avtomobil, kupljen v Kalkuti, razstaviti v sestavne dele, ki so jih potem posebni štafetni nosači prenesli čez to visoko gorovje. To ni bila lahka naloga, saj so gorski prelazi ponekod visoki do šest tisoč metrov. V Lhasi, glavnem mestu Tibeta, so avtomobil zopet sestavili in ga prepeljali do Sigece, sedeža penčenskega lama.

Drag lov

V Francosko ekvatorialno Afriko je odšlo šestnajst navdušenih lovcev, ki se bodo udeležili lova, ki ga organizira letalska družba »Afr France«. Vsak od teh navdušenih lovcev je vplačal 1968 dolarjev, da bo lahko tri tedne lovil veliko divjad.

Ijal iz daljine 16 metrov v zgornji levi kot in dosegel vodstvo 1:0. V nadaljevanju je ekipa Drave dosegla še dva gola (Herceg). V drugem delu je Drava nekoliko spremenila napad, ki je bil na pogled bolj, vendar ni bilo strelca, ki bi rezultat povišal. Nato je igra potekala v delni premoči Drave in napad je do konca igre povzročal rezultat na 6:0. Gole za Dravo so dali: Herceg 4, Berlić in Mesarić 1.

Pred 300 gledalci je dobro sodil Grabner.

V nedeljo bo Drava igrala na domačem terenu zadnjo prijateljsko tekmo z zelo dobrim moštvom iz Murske Sobotice. Pa.

APARAT ZA UGOTAVLJANJE DUSEVNEGA RAZPOLOZENJA

Nekatere policije imajo poseben aparat, s katerim ugotavljajo duševno razpoloženje prič. Aparat pokaže ali je priča, ki odgovarja pred sodiščem mirna ali razburjena. V Chicagu je neko podjetje uporabilo ta aparat, ko je zasliševalo delavstvo o notranjih razmerah v podjetju. Opravevali so se, da so odkrili tatvine pa ne morejo izslediti krivice. Protestirali je moral tudi sindikat, da je vodstvo podjetja prisililo k odpovedim takim policijskim metodam.

Objava

Društvo prijateljev mladine v Ptuj vabi vse starše in vzgojitelje na predavanje zdravnice dr. Neudauerjeve. Naslov predavanja je »Telesni razvoj, nega in prehrana otroka«. Predavanje bo v ponedeljek, 10. marca 1958, ob 19. uri, v dvorani občinskega komiteja ZKS v Miklošičevi ulici. Pridite polnoštevilno!

OBVESTILO

Uprava Mestne knjižnice in čitalnice v Ptuj sporoča obiskovalcem, da je na željo gospodinjstev spremenila delovni čas. Od 10. marca dalje bo oddelek za odrasle posloval:

dopoldne od 8. do 10. ure, popoldne od 17. do 19. ure (razen ob sobotah popoldne). Delovni čas v mladinskem oddelku se ne spremeni.

Po sklepu upravnega odbora Zadrugne poslovne zveze Ptuj z dne 28. februarja 1958 in v zvezi z uredbo o gospodarstvu z osnovnimi sredstvi

PRO DAMO

ali odstopimo s prenosom zadrugnim in državnim gospodarskim organizacijam

1 OSEBNI AVTOMOBIL, ZNAMKE ŠKODA
1 TERENSKO VOZILO, ZNAMKE GAZ
2 MOPEDA
1 MOTorno KOLO »JAVA«, 150 cm³

Zadruga poslovna zveza Ptuj

Ruski reaktivni avtomobil

V Rusiji so sestavili polkusni reaktivni avtomobil, ki lahko doseže hitrost 300 km na uro. Avtomobil je podolgovate oblike, zadaj pa ima dvojne kril.

PRAGODOVINSKI ČLOVEK JE KADIL

Znanstveniki so dolgo časa mislili, da je v Evropi tobak rasel že prej preden so ga prinesli iz Amerike. To so sklepali za to, ker so v nekaterih prazgodovinskih najdiščah našli pipe za kajenje. Vendar ti praljudje niso kadili pravega tobaka, ampak razne rastline, tako n. pr. v Aziji indijsko konopljo. Pravi tobak pa so prinesli mornarji šele iz Amerike.

SAHARA — NAJVEČJA PUŠČAVA

Največja puščava na svetu je Sahara, ki meri 6,7 milijonov kvadratnih kilometrov. Na tej ogromni površini je večinoma pesek, le tu in tam je malo zelenja. Po pripovedovanju domačinov je bilo nekdaj sredi današnje Sahare morje, ki so ga imenovali Tahtani. Toda to morje je izhlapelo in življenje je zamrlo. Učenjaki že dalj časa delajo načrte, da bi skopali skozi Saharo kanal in tako naredili puščavo spet rodovitno. Raziskave so namreč pokazale, da bi bila tla zelo plodna.

SAMO POL LETA ŽIVLJENJA

Leta 1946 so zdravniki prerokovali trem mladim Kanadčanom, Benu Jastonu in bratoma Glenu in Hardyju Brooku, še sedem mesecev življenja. Bili so težko tuberkulozni bolni in nobenega upanja ni bilo, da bi se ozdraveli. Da bi zadnje dni svojega življenja do kraja izrabili, so jo mahinili na pot po Evropi, Afriki in Aziji. Pred nedavnim — po sedmih letih — se je zgodila velika letalska nesreča, ki je terjala šest smrtnih žrtev. Med sedmimi preživeli potniki pa se nahajajo naši trije Kanadčani, ki so bili po mnenju zdravnikov že davno zapisani sigurni smrti.

MAŠČEVANJE

V zooškem vrtu v Torinu so opazili, da nekaj noj kar naprej draži slona, ki je živel v sosednji kletki. Ključal ga je s svojim dolgim kljunom po rilcu, mu krade sladkor in povzročal še druge neprijetnosti. Občinstvo se je zabavalo. Toda nekega dne je bilo slonu dovolj. Porušil je ograjo in vdrl v nojevo kletko. Zgrabil je svojega mučitelja za vrat in ga treščil ob zid, preden so se čuvaji znašli, da bi posredovali.

OPERACIJA Z 2500 LET STARI MI INSTRUMENTI

Na medicinski fakulteti v Limi sta dva kirurga operirala nekega pacienta s kirurškimi instrumenti, ki so jih našli v razvalinah 2500 let starega mesta. S temi instrumenti so stari Inki že v tisti dobi opravljali eno med najtežjimi operacijami — trapanje lobanje. Po 25 stoletjih so stare bronzaste instrumente spet uspešno uporabili v iste namene. Operacija se je popolnoma posrečila.

Za dom in družino

O snažni postelji

V vsakem domu je poleg kuhinje največje vprašanje — postelja. Kajti v postelji preživimo dobro polovico življenja, v njej si spočijemo in si nabavimo novih moči za nadaljnje delo. Zgodba se večkrat, da ravno postelji, posvečamo preveliko pažnje, posebno še na kmetih. Fogosto so ravno postelje v vaških hišah vse prej kakor snažne ali higiene. Tako imajo ponekod grdo razvalino, da spravljajo v postelje različno umazano perilo in druge cunjce... Vse to spada v poseben zaboj, ne pa v posteljo. Večkrat je tudi posteljina hudo zamažena, kakor da bi ne imeli dovolj vode in mila v današnjem času. Zapravimo si, da je treba posteljino večkrat prepražiti na soncu. Sonce je največji uničevalec različnih povzročiteljev različnih bolezni, sonce je prvo razkuževalno sredstvo. Izrabljajmo ga kar največkrat. Če je mogoče, si naredimo za odeje in blazine več prevlek, da jih lahko izmenjamo in peremo. Na ta način bomo preprečili mnogo bolezni, posebno kožnih. Tudi ličkanje večkrat prepražimo in če je staro, ga izmenjajmo z novim, da ne bomo imeli v njem samega prahu. Če pa se v posteljni zaredi mrčes, ga bomo najlepše odpravili, če posteljo temeljito umijemo z vrelo vodo, posteljino prepražimo na soncu, pre-

DROBNI NASVETI

Staro kokoš mehko skuhaš, če jo pred kuhanjem znotraj in zunaj namažeš z dobrim oljem in pustiš stati vsaj 12 ur.

Mesno juho ohraniš več dni, če jo kuhano natočiš v čisto steklenico prav do vrha, jo zamažeš s surovim maslom in zamažeš. Spravljena na hladnem prostoru ostane na ta način uporabna tudi tedni dni.

Da bo juha okusnejša (mesna ali pa brezmesna), daj vanjo v poslednjem času kuhanja presnaga masla, ki naj se raztopi, zavrti pa ne sme. Das pa lahko tudi kar na krožnik mrvice masla, preden vljše juho vanj. Presnaga maslo zelo izboljša okus. Za eno juho rabi 2—3 dkg masla.

Da osvežimo barvo tkanin, ki smo jih prali, dodamo zadnji vodi za izplakovanje: za rjave in rumene tkanine skodelico kisa na skledo vode, za svetlo- in temno modre ter svetlo- in temnozeleno 3 dkg galuna na liter vode, za rdeče, rožnate in črne tkanine pa skodelico soli na skledo vode.

Sobnih cvetic ne zavajajmo preveč, ker nam bodo sicer zdvajale. Če ne vemo, kdaj potrebuje cvetica vlago, potrkajmo po lončku, če je glas vtel, jo zalijmo, če ne, pa je zemlja dovolj vlažna.

Vroče pecivo, razni kolači in pa svež kruh se nam pri rezanju.

BLATNE MADEŽE S SVILENIM NOGAVIC bomo najlažje odstranili, če jih očistimo z koščkom vate, ki smo jo namočili v vodi in kisu.

Bradavice na rokah vam bodo prav kmalu izginile, če jih boste večkrat na dan namazali s limono.

Neprijeten vonj iz vrčev in iz steklenic odpravimo, če natresemo vanje oglja.

Nikdar ne zavrzimo vode, v kateri smo kuhale testenine ali riž. Če tej vodi dolijemo prav toliko sveže, bomo imeli izvrstno raztopino za škrobljenje perila.

Tanke čipke se ne bodo pri likanju trgale, če jih pomočimo v malo osladkani vodi.

Kuhalnice in lesene žlice bodo spet čiste, če jih bomo pustili en teden v raztopini sode.

S pridom jih boš lahko uporabila v gospodinjstvu. Da z njimi najlepše opereš masne in motne steklenice, to že veš. Ne veš pa še morda, da boš z jajčnimi lupinami krasno oprala rumenkasto, zaprano perilo. Jajčne lupine posuši, zdrobi jih s kamnom ali tolkačem v moko. Ko preš perilo, daj v poslednjo vodo v vrečici pest teh lupin. Se bolje pa je, da z njimi prekuhaš vodo in v njej izplahneš perilo. Kar verjeti ne boš mogla svojim očem, kako snažnobo perilo boš dobila že kar po enkratnem pranju s tem domačim sredstvom.

Vrat si od časa do časa namažite z oljem ali s kremo. Masirajte ga samo s trepljanjem s končicami prstov. Po možnosti spite brez blazine, tako boste prehitro delati dvojna brada.

Oglasi in objave

Stanovanja

ENOSOBNO STANOVANJE v Mestnem vrhu zamenjam za enako v bližini Ptuja. Naslov v upravi. OPREMLJENO SOBO oddam starejši ženski. Naslov v upravi. DVOSOBNO STANOVANJE na Muzejem trgu zamenjam za tri-sobno v Ptuj. Naslov v upravi.

Prodajam

HISO z gospodarskim poslopljem in 9 ha zemlje vseh kultur v Koreni pri Mariboru prodam. Vprašajte v Rogoznici 4, Ptuj. HISO z gospodarskim poslopljem na Hajdini prodam. Naslov v upravi lista. KRMO prodam. Naslov v upravi. POSESTVO s 4 in pol ha zemlje v Brezuli pri Račah prodam. Naslov v upravi. POSESTVO z 2 in pol ha zemlje v Brezuli pri Račah prodam. Naslov v upravi. VINOGRAD, SADOVNJAK in nekaj orne zemlje v Vintaroveh prodam. Vprašajte Mahorič Srečko, Dupleška 23, Maribor. ZENSKO KOLO in žensko ročno uro prodam. Ana Golc, Mezgovci 56, p. Moškanjci. 72 AROV NJIVE in Stojtnih prodam. Vprašajte pri Jožetu Cvetko, Mezgovci 12, Moškanjci.

Izgubljeni

PES OVČAR, belosive barve, se je izgubil. Javite naslov proti nagradi na postajo LM Ptuj. BELI PSICEK se je zatekel. Naslov v upravi.

Postenega najditelja denarnice z različnimi dokumenti naprošam, da jo vrne na naslov v osebni izkaznici, denar naj oddrži za nagrado.

Jakob Kociper, Zemušani

Swiba

IŠČEM HONORARNO ZAPOSILITEV

v popoldanskih urah. Naslov v upravi.

SPREJME SE TAKOJ VERZIRANI

KNJIGOVODJA. Plača po kolektivni pogodbi oziroma po dogovoru. Ponudbe z opisom dosedanje prakse, je poslati do 15. marca 1958 na Kmetijsko zadrugo Velika Nedelja.

GOSPODINJSKO POMOČNICO z znanjem kuhe sprejemem. Trplince, Ptuj.

Objava

Brzoturnir SD Ptuj za mesec marec 1958 bo v torek, 11. t. m., ob 19. uri, v Sindikalnem domu železničarjev.

Obvestilo

Obveščamo vse cenjene odjemalce, ki so oddali svoje kontrolne liste nakupa v letu 1957, da se bo delež soudeležbe začel deliti z 10. marcem 1958 v trgovini »Na-Mat Ptuj«.

Delavski svet »Na-Mat Ptuj«.

Preklic

Podpisana Lešnik Marija, posestnica v Rabeljci vasi, preključem in obžalujem žalitve, s katerimi sem žalila Vinko Agnezo, posestniko hčer v Rabeljci vasi, ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega pregona.

Lešnik Marija.

Kmetijska zadruga Rogoznica sprejme:

trgovskega poslovođa mešane stroke. Ponudbe poslati na upravni odbor s kratkim življenjepisom. Nastop službe takoj. Plača po tarifnem pravilniku.

UO KZ Rogoznica